

III.

Implementace Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Obsah

1	ÚVOD	3
2	POSTUP PŘÍPRAVY NÁVRHU PLÁNU IMPLEMENTACE	3
3	ZÁSADY IMPLEMENTACE PRIORITY	4
3.1	ZÁSADY KOORDINACE PŘI IMPLEMENTACI PRIORITY	4
3.2	IMPLEMENTACE PRIORITY V PROGRAMECH VAVAI	6
4	HODNOCENÍ CELOSPOLÉČENSKÉHO PŘÍNOSU PŘI NAPLŇOVÁNÍ PRIORITY	8
4.1	PŘÍPRAVA ZPRÁVY O IMPLEMENTACI PRIORITY	9
4.2	HARMONOGRAM PŘEDLOŽENÍ ZPRÁVY O IMPLEMENTACI PRIORITY	9
5	MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ PRIORITY VAVAI	9
5.1	PŘÍPRAVA NÁVRHU VÝDAJŮ STÁTNÍHO ROZPOČTU NA VAVAI	9
5.2	FINANCOVÁNÍ PRIORITY PROSTŘEDNICTVÍM ÚČELOVÉ PODPORY	10
5.3	FINANCOVÁNÍ PRIORITY PROSTŘEDNICTVÍM INSTITUCIONÁLNÍ PODPORY	11
5.4	VÝHLED FINANCOVÁNÍ PRIORITY ZE STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ EU 2014 – 2020	11
6	PŘÍLOHY	12
6.1	PŘÍLOHA 1	12
6.2	PŘÍLOHA 2	15
	PRIORITY OBLAST 1 – KONKURENCESCHOPNÁ EKONOMIKA ZALOŽENÁ NA ZNALOSTECH	15
	PRIORITY OBLAST 2 – UDRŽITELNOST ENERGETIKY A MATERIÁLOVÝCH ZDROJŮ	15
	PRIORITY OBLAST 3 – PROSTŘEDÍ PRO KVALITNÍ ŽIVOT	15
	PRIORITY OBLAST 4 – SOCIÁLNÍ A KULTURNÍ VÝZVY	16
	PRIORITY OBLAST 6 – BEZPEČNÁ SPOLEČNOST	17

1 Úvod

Usnesením ze dne 19. července 2012 č. 552 schválila vláda Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací do roku 2030 (dále jen „Priority“). V bodě II. 2 tohoto usnesení uložila předsedovi vlády a předsedovi Rady pro výzkum, vývoj a inovace zpracovat podrobný návrh implementace Priorit v kontextu již schválených strategických dokumentů z oblasti výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, včetně způsobu kontroly a vyhodnocování její realizace, a předložit jej vládě ke schválení do konce června 2013.

Hlavním přínosem Priorit a jejich implementace je možnost strategicky orientovat národní výzkum, vývoj a inovace (dále jen „VaVaI“). Priority budou využity pro lepší formulaci a zaměření programů VaVaI, tedy především pro část účelové podpory VaVaI, která tak bude důsledněji odpovídat klíčovým potřebám budoucího rozvoje české společnosti. Priority jsou proto hlavním podkladem pro přípravu návrhu výdajů na VaVaI ze státního rozpočtu, ve kterém bude od roku 2015 stanovena výše výdajů na VaVaI ve vazbě na prioritní cíle především v rámci účelové podpory. Implementace priorit respektuje také skutečnost, že definování Priorit neomezilo podporu či realizaci aktivit VaVaI na jiné oblasti, avšak i u těch bude třeba zohlednit jejich vazby na Priority.

Priority jsou rovněž vhodným základem pro zacílení podpory ze strukturálních fondů EU v novém programovacím období po roce 2013. Strategická orientace ČR ve VaVaI, podložená stanovenými Prioritami, usnadní rovněž vytváření pozice ČR k mezinárodní spolupráci ve VaVaI, a to jak v rámci Evropského výzkumného prostoru, tak i při spolupráci s dalšími zeměmi mimo EU.

V souvislosti s Prioritami i jejich implementací se navrhuje systémová opatření, jejichž realizací dojde k naplnění stanovených cílů. Odpovědnost za implementaci Priorit má především RVVI pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „RVVI“), avšak za realizaci v rámci jednotlivých programů VaVaI je zodpovědný příslušný poskytovatel podpory na řešení projektů příslušných programů VaVaI.

Základním cílem implementace Priorit je posílení konkurenceschopnosti a ekonomické síly sektoru, který vytváří na trhu uplatnitelné produkty, tvoří zaměstnanost a výrazným způsobem se podílí na tvorbě HDP. Smyslem dokumentu je vytvořit tematický a časový plán pro vyhlášení programů VaVaI do roku 2030 v rámci účelové podpory ve vazbě na Priority a Aktualizaci Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020 (dále jen „NP VaVaI“) s jasným vymezením odpovědností jednotlivých poskytovatelů. Tento plán bude pro všechny dotčené poskytovatele podpory VaVaI a další subjekty systému VaVaI závazný. Zároveň je plán formulován tak, aby navržená implementační struktura pro Priority byla dostatečně flexibilní a v případě změn ve struktuře ministerstev a příslušných agentur či v případě nutnosti reagovat na nové potřeby a cíle bylo možné pružně přizpůsobit odpovědnosti za implementaci Priorit těmto změnám bez nutnosti nového schvalování upraveného plánu implementace vládou.

Návrh implementace Priorit byl projednán a schválen na zasedání Rady pro výzkum, vývoj a inovace dne 28. června 2013.

2 Postup přípravy návrhu plánu implementace

Postup přípravy plánu implementace Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (dále jen „implementace Priorit“) vycházel z harmonogramu, který byl schválen Radou pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „RVVI“) na jejím mimořádném zasedání 31. srpna 2012.

Přípravou podkladů pro implementaci bylo pověřeno Technologické centrum Akademie věd ČR (dále jen „TC AV“), které k tomuto účelu zpracovalo tyto odborné studie:

- Časová projekce vývoje státního rozpočtu na výzkum, vývoj a inovace a posouzení možností jeho využití pro financování implementace Národních priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací
- Přehled současných programů výzkumu, vývoje a inovací a jejich vazba na Národní priority
- Rámec pro monitorování a hodnocení programů orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací
- Zásady a harmonogram pro hodnocení pokroku při naplňování priorit orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací

Studie byly využity jako podkladový materiál pro jednání s jednotlivými poskytovateli a pro následné zpracování návrhu implementace Priorit. Všechny podkladové studie jsou zpřístupněny na www.vyzkum.cz.

3 Zásady implementace Priorit

V této části jsou popsány principy pro koordinaci při implementaci Priorit, a dále obecné zásady pro přípravu, monitorování a evaluaci programů orientovaného VaVaI, které budou poskytovateli veřejné podpory VaVaI (správci programů) využívány jako společný základ pro tvorbu svých vlastních způsobů monitorování a evaluace konkrétních programů.

3.1 Zásady koordinace při implementaci Priorit

Za implementaci Priorit je zodpovědná RVVI. Protože návrh implementace musí být zpracován v kontextu již schválených strategických dokumentů z oblasti VaVaI a včetně způsobu kontroly a vyhodnocování její realizace (viz usnesení vlády ze dne 19. července 2012 č. 552), byl tento dokument v průběhu zpracování na pracovní úrovni konzultován s jednotlivými gestory souvisejících dokumentů.¹ Návrh implementace rovněž vychází ze zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací“) a Rámce společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2006/C 323/01).

3.1.1 Programy VaVaI připravované po schválení implementace Priorit

Programy VaVaI předkládané Radě ke stanovisku po schválení implementace Priorit budou připravovány v souladu s principy stanovenými tímto dokumentem s cílem zajistit koordinaci implementace Priorit tak, aby nedocházelo k duplicitnímu financování stejných prioritních cílů v různých programech VaVaI a zároveň, aby byly Priority pokryty programy podpory v maximální míře. Při přípravě programů VaVaI budou dodrženy následující základní principy:

- Nové programy VaVaI budou směřovány přednostně na cíle stanovené v Prioritách.
- Při zpracování návrhu programu a jeho předložení Radě ke stanovisku (dle § 5 odst. 2 zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací) poskytovatel stanoví,

---

¹ Národní inovační strategie (schválená usnesením vlády ze dne 27. 9. 2011 č. 714), Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti České republiky pro období let 2012 až 2020 (schválená usnesením vlády ze dne 27. 9. 2011 č. 713), Národní politika výzkumu, vývoje a inovací ČR na léta 2009 až 2015 (schválená usnesením vlády ze dne 8. 6. 2009 č. 729) a v neposlední řadě rovněž návrh výdajů státního rozpočtu České republiky na výzkum, experimentální vývoj a inovace na rok 2012 s výhledem na léta 2013 a 2014.

jaké oblasti, podoblasti a cíle popsané v Prioritách budou naplňovány v předkládaném programu VaVaI (součást specifikace cílů dle § 5 odst. 2 písm. c) zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací).

- Poskytovatelé budou při přípravě, monitorování a hodnocení programů VaVaI dodržovat zásady přípravy a hodnocení programů na Priority stanovené v implementaci Priorit.
- Při vyhlášení programů budou poskytovatelé vyžadovat od uchazečů o podporu, aby jasně indikovali ve svých žádostech na jaký dílčí cíl, případně cíle, bude jejich výzkum, experimentální vývoj, či inovace zaměřen.

3.1.2 Programy VaVaI schválené vládou před schválením Priorit

U programů VaVaI schválených vládou před schválením Priorit nebudou omezovány jejich cíle z důvodu implementace Priorit. Nicméně veřejné soutěže ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích v programech VaVaI, které byly schváleny vládou v době, kdy nebyly přijaty Priority, budou připravovány poskytovateli tak, aby co možná nejvíce reflektovaly cíle stanovené v Prioritách.

3.1.3 Programy financované ze strukturálních fondů EU

Formulace programů financovaných ze strukturálních fondů EU (dále jen „OP“) je proces, jehož pravidla jsou dána příslušnými nařízeními Evropské komise a pravidly stanovenými na národní úrovni centrálně Národním orgánem pro koordinaci (dále jen „NOK“). Odpovědnost za přípravu OP bude stanovena Dohodou o partnerství mezi ČR a Evropskou komisí. Protože prostředky ze Strukturálních fondů EU budou tvořit důležitou součást finančních zdrojů pro implementaci Priorit a část OP bude zaměřena na podporu VaVaI, je pravděpodobné, že příslušný podíl národního spolufinancování intervencí z takových OP bude vyčleněn (stejně jako v minulých letech) z prostředků státního rozpočtu na VaVaI. Z těchto důvodů je nezbytné intervence OP směřující k implementaci Priorit koordinovat s intervencemi z programů VaVaI. K tomu by měly přispět následující zásady, které by měly být dodrženy při tvorbě a implementaci OP podporujících aktivity VaVaI:

- Národní spolufinancování OP z prostředků státního rozpočtu na VaVaI bude akcentovat zaměření podpory VaVaI v oblastech vymezených Prioritami, avšak pouze takovým způsobem, aby nedošlo k porušení povinností vůči EU.
- Řídící orgány zohlední Priority při zaměření intervencí do VaVaI při tvorbě OP a přípravu příslušného věcného zaměření OP budou reflektovat Priority.
- Řídící orgány budou při monitorování a hodnocení OP (vedle pokynů EU a NOK a dalších souvisejících předpisů) dodržovat zásady hodnocení programů na Priority stanovené v implementaci Priorit.

3.1.4 Úloha Akademie věd ČR a Grantové agentury ČR

Grantová agentura ČR a do jisté míry i Akademie věd ČR mají v procesu implementace Priorit dvojí postavení. Jejich hlavním posláním je podpora a v případě Akademie věd ČR i provádění základního výzkumu, který může být tzv. badatelského (blue-sky) charakteru, spočívajícího primárně na principu stanovení tematického zaměření a cílů realizovaných projektů VaV zdola, tedy samotnými výzkumníky, nebo orientovaného charakteru. Uplatňování Priorit se bude týkat pouze druhé zmíněné oblasti tj. výzkumu, který lze považovat za orientovaný. Pokud půjde o podporu aplikovaného výzkumu, budou dodržovány zásady uvedené v odstavci 3.1.

Z tohoto principu plyne zejména to, že v případě GA ČR přihlášení programu či grantového schématu ke konkrétní prioritní oblasti (případně podoblasti) nebude obligatorní, ale bude založeno na zaměření konkrétních projektů.

Implementace Priorit prostřednictvím GA ČR se bude týkat všech již schválených a vyhlášených skupin projektů, tj. Standardní projekty, Mezinárodní projekty, Postdoktorandské granty, Projekty na podporu excelence v základním výzkumu, tak skupin projektů, které budou vyhlášeny v budoucnosti. Větší důraz na přihlášení se k prioritním cílům bude kladen u projektů na podporu excelence v základním výzkumu, kde již byla v tomto smyslu upravena zadávací dokumentace pro soutěž vyhlášenou v roce 2013.

3.2 Implementace Priorit v programech VaVaI

3.2.1 Příprava programu

Za účelem zajištění maximálně transparentní a efektivní realizace Priorit a současně vytvořením přehledných a srovnatelných podmínek pro uchazeče a příjemce budou programy směřované na Priority připravovány podle stejných obecných zásad platných pro všechny poskytovatele.

Základním východiskem pro přípravu programu zůstává § 5 odst. 2 zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, ve znění pozdějších předpisů. Z pohledu implementace Priorit lze činnosti související s přípravou programu podle odst. 2 zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací shrnout do následujících kroků:

- **Analýza řešené problematiky, vymezení východisek programu** (§ 5 odst. 2 písm. d) zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací) musí vycházet mimo jiné z oblastí a podoblastí Priorit.
- **Cíle programu** (§ 5 odst. 2 písm. d) zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací) se budou vztahovat k řešené problematice programu a budou vycházet z relevantních prioritních oblastí a podoblastí².
- **Kritéria, způsob hodnocení a výběr projektů** (§ 5 odst. 2 písm. d) a e) zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací) musí jako jedno z kritérií pro hodnocení návrhů projektů obsahovat soulad s prioritními oblastmi a podoblastmi a posouzení míry naplnění Priorit³.

Návrh programu zpracuje poskytovatel dle § 5 odst. 2 zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a předloží jej RVVI k vyjádření. Stanovisko RVVI je nedílnou součástí materiálu, který bude předložen na jednání vlády. V návrhu program u poskytovatel mimo jiné stanoví i míru finanční spoluúčasti z neveřejných prostředků podle prováděné činnosti ve VaVaI v souladu s pravidly pro poskytování veřejné podpory VaVaI.

3.2.2 Monitorování programu

Východiskem pro hodnocení implementace priorit je monitorování programu na základě kvantitativních ukazatelů. Jeho cílem je poskytnout informace o vývoji a aktuálním stavu daného programu z hlediska implementace Priorit pro pozdější hodnocení. Z hlediska implementace Priorit je důležité, aby poskytovatel sledoval zejména:

---

² Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, kap. 3. Priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací.

³ U priority č. 4 – Kulturní a společenské výzvy bude jako jedno z kritérií pro hodnocení a výběr projektů v rámci předkládaných programů, které tuto prioritu realizují, kritérium souladu s prioritní oblastí (podoblastí), ale monitorovací indikátory pro posouzení míry naplnění priority se nestanovují.

- objem finančních prostředků, alokovaných na jednotlivé prioritní oblasti a podoblasti,
- počet financovaných projektů a jejich vztah k prioritním oblastem a podoblastem,
- výsledky dosažené v jednotlivých prioritních oblastech a podoblastech, případně jejich aplikace.

Zdrojem informací jsou jednak údaje z Informačního systému výzkumu, vývoje a inovací (dále jen „IS VaVaI“), jednak údaje poskytovatele.

První dva indikátory slouží jako podklad pro případné změny zaměření připravovaných veřejných soutěží ve VaVaI v rámci programu a budou sledovány po vyhlášení výsledků každé veřejné soutěže ve VaVaI. Třetí indikátor vypovídá o dosažených výsledcích a bude sledován zejména po ukončení programu.

3.2.3 Hodnocení programu

3.2.3.1 Hodnocení návrhu programu

Při posouzení návrhu programu z pohledu implementace priorit se bude sledovat, jakým způsobem program reaguje na danou problematiku definovanou v Prioritách. Součástí hodnocení bude stanovení doporučení pro úpravu programu před jeho zahájením ve smyslu upřesnění cílů, aktivit programu či způsobu jeho realizace. Hodnocení návrhu programu se mimo jiné zaměří na posouzení:

- **stanovených cílů** programu v kontextu Priorit (vliv na plnění cílů Priorit orientovaného VaVaI),
- **synergie s jinými programy VaVaI**. Hodnocení se zaměří na posouzení synergie s programy VaVaI z hlediska předpokládaného naplnění priorit i v jiných (již schválených) programech.

Hodnocení návrhu programu z hlediska implementace priorit provede RVVI jako součást posouzení návrhu programu před jeho předložením vládě (§ 5 odst. 2 alinea třetí zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací). Výsledek posouzení zapracuje do svého stanoviska.

3.2.3.2 Průběžné hodnocení programu

Průběžné hodnocení programu v době jeho realizace poskytuje důležitou zpětnou vazbu pro zajištění kvality aktivit programu VaVaI stejně jako pro jeho efektivní administraci. Průběžné hodnocení se provádí zejména pro zjištění pokroku v plnění cílů a realizaci aktivit programu VaVaI a zjištění účelnosti vynaložených finančních prostředků. Pro hodnocení stavu implementace priorit postačí vyhodnotit výsledky monitorování průběhu realizace programu, jak je stručně popsáno v části 3.2.2.

I když průběžné hodnocení není předepsáno poskytovateli žádným právním předpisem ani usnesením vlády, doporučuje se provést průběžné hodnocení alespoň jedenkrát v době realizace programu a kromě vyhodnocení implementace priorit se zaměřit na:

- dosavadní průběh programu (dosavadní výstupy a výsledky);
- soulad dosavadního průběhu s předpokládaným časovým plánem;
- relevance dosavadních výsledků s cíli programu a stávající míra splnění cílů programu;
- účelnost vynaložených finančních prostředků prostřednictvím zhodnocení poměru mezi čerpáním (využitím) finančních prostředků a druhy a kvalitou výsledků.

Provedení průběžného hodnocení je však výhradně v působnosti poskytovatele.

3.2.3.3 Hodnocení programu po jeho ukončení

Hodnocení programu po jejich ukončení se provádí způsobem podle Metodiky hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů (platná pro léta 2013 až 2015)⁴ (dále jen „Metodika“). Cílem tohoto hodnocení je vyhodnotit průběh programu VaVaI, splnění cílů, dosažené výsledky a jejich využití (přínos) či efektivitu využití finančních zdrojů.

Pro vyhodnocení implementace priorit je třeba doplnit hodnocení programu, popsané v Metodice, o informaci, v jaké míře byly naplněny prioritní oblasti, podoblasti a cíle, na které byl hodnocený program tematicky zaměřen.

Hodnocení implementace Priorit v ukončených programech provede RVVI jako součást hodnocení výsledků ukončených programů podle § 35 odst. 2 písm. d) zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací ve spolupráci s poskytovateli. Pro hodnocení RVVI využije v souladu s kapitolou X.1 Metodiky údaje předané jednotlivými poskytovateli do IS VaVaI a informací obsažených v souhrnných zprávách o jimi provedeném vyhodnocení ukončených programů, které Radě předkládají poskytovatelé. Pro účely hodnocení implementace priorit doplní poskytovatelé souhrnnou zprávu o ukončených programech informací o implementaci priorit vycházející z indikátorů uvedených v části 3.2.2.

Povinnost sledovat implementaci priorit se týká především nově zahajovaných programů. U ukončených programů se poskytovatel vyjádří k věci při hodnocení programu přiměřeně podle části 3.1.2.

4 Hodnocení celospolečenského přínosu při naplňování Priorit

Hlavním cílem je zajištění a kontrola činností vedoucích k implementaci Priorit a vyhodnocování jejich realizace. Návrh hodnocení přínosů při naplňování Priorit vychází vyplývajících:

- z povinností poskytovatelů § 34 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací,
- z povinností RVVI vyplývajících z § 35 odst. 1 a 2 zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací,
- z povinností MŠMT podle § 35 odst. 2 písm. a) zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací.

Podle bodu II. odst. 3 usnesení vlády ze dne 24. dubna 2014 č. 294 o aktualizaci Národní politiky, výzkumu, vývoje a inovací České republiky na léta 2009 až 2015 s výhledem do roku 2020 má do 31. prosince 2015 předseda vlády a předseda Rady ve spolupráci s ministrem školství, mládeže a tělovýchovy a ministrem průmyslu a obchodu vládě předložit aktualizovanou Národní politiku VaVaI. Protože Národní politika VaVaI úzce souvisí s Prioritami, je účelné předkládat souběžně jak aktualizovanou NP VaVaI, tak vyhodnocení implementace Priorit.

V pravidelných intervalech bude probíhat zhodnocení aktuálnosti a relevance Priorit vzhledem k aktuálním potřebám rozvoje společnosti. Toto hodnocení bude založeno na kombinaci dvou přístupů:

- přístup shora: identifikace aktuálních potřeb rozvoje společnosti v horizontu 2030 vyplývajících z hospodářského, sociálního a environmentálního vývoje;

⁴ Kapitola X. Hodnocení výsledků ukončených programů výzkumu, experimentálního vývoje a inovací
Metodiky hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů (platná pro léta 2013 až 2015).

- přístup zdola: hodnocení pokroku při naplňování stávající Priorit a hodnocení širšího pokroku v oblasti VaVaI.

Toto hodnocení bude probíhat ve spolupráci se zástupci vědecko-výzkumné sféry jak z veřejného, tak soukromého sektoru, tak i se zástupci poskytovatelů. Výsledkem tohoto procesu bude přehodnocení a aktualizace Priorit. Výsledky procesu budou po projednání Radou a schválení vládou pro poskytovatele orientovaného VaVaI závazné – zaměření aktualizovaných Priorit bude promítnuto do cílů navazujících programů orientovaného VaVaI.

4.1 Příprava zprávy o implementaci Priorit

Zprávu o implementaci Priorit zpracuje a vládě společně s aktualizovanou NP VaVaI předloží RVVI po konzultacích s ostatními poskytovateli.

Podkladem pro přípravu zprávy o implementaci Priorit budou

- informace předané poskytovateli do Informačního systému VaVaI podle § 31 zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací;
- informace z dokumentů, které předloží poskytovatel v rámci Souhrnné zprávy o jím provedeném hodnocení ukončených programů. Tato zpráva bude předložena ve struktuře uvedené v části X.1 Metodiky, která bude doplněna informací o implementaci Priorit podle části 3.2.3.3. tohoto materiálu (Rada zpracuje po schválení tohoto dokumentu vládou „úplné“ znění Metodiky),
- materiály vztahující se k operačním programům a související s implementací Priorit.

Na základě zjištění stavu implementace Priorit může RVVI navrhnout vládě úpravu implementace Priorit.

4.2 Harmonogram předložení zprávy o implementaci Priorit

První zpráva o implementaci Priorit – do 31. prosince 2015.

Druhá zpráva o implementaci Priorit – do 31. prosince 2020 v souvislosti s předpokládanou aktualizací/novou NP VaVaI na období po roce 2020.

Další zprávy budou předloženy vládě s předpokládaným intervalem pět let, v souvislosti s přípravou či aktualizací NP VaVaI.

5 Možnosti financování priorit VaVaI

Ve vazbě na dané podmínky a při zohlednění příprav ČR pro využití fondů Společného strategického rámce v programovém období 2014 – 2020 byly identifikovány dvě kategorie zdrojů finančních prostředků, které budou využity pro financování VaV v oblastech vymezených Prioritami:

- Účelová a institucionální podpora VaVaI;
- Operační programy, financované ze Strukturálních fondů EU.

5.1 Příprava návrhu výdajů státního rozpočtu na VaVaI

Možnosti financování Priorit vycházejí z širšího kontextu financování VaVaI v ČR, zejména v souvislosti s budoucím vývojem státního rozpočtu a vyšší výdajů na VaVaI. Výdaje státního rozpočtu na VaV rostly až do roku 2009 poměrně rychlým tempem. Ještě v roce 2009 tyto výdaje vzrostly meziročně o 8 %, v následujících třech letech se však tempo růstu zpomalilo na průměrných 2,3 % ročně, od roku 2013 do roku 2015 budou výdaje státního rozpočtu na VaV prakticky stagnovat. Na nové Priority nejsou ze státního rozpočtu vyhrazeny zvláštní

prostředky, a proto musí být postupně začleněny do stávajících a připravovaných programů VaVaI.

Při přípravě návrhu výdajů státního rozpočtu na VaVaI vychází RVVI nejen z potřeby zajistit implementaci Priorit, ale také z prognózy vývoje české ekonomiky v nejbližších letech. Na základě ekonomických analýz předkládá RVVI vládě kompromisní návrh výdajů státního rozpočtu na VaVaI na rok 2014 a střednědobého výhledu na roky 2015 až 2016, ve kterém je posíleno financování Priorit s přímým vztahem k budoucím aplikacím a ke konkurenceschopnosti.

V dalších letech bude RVVI vyvažovat názor expertů na alokaci prostředků státního rozpočtu na jednotlivé Priority, který je součástí dokumentu schváleného usnesením vlády ze dne 19. července 2012 č. 552, a potřeby dané vývojem ekonomické situace České republiky. RVVI se bude opírat i o vládou schválené strategické dokumenty (Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti České republiky, Národní inovační strategie, Aktualizovaná národní politika VaVaI) a o vlastní analytické podklady. Zůstane zachována stávající praxe přípravy návrhu výdajů státního rozpočtu na VaVaI a jeho projednání s poskytovateli před předložením vládě.

Pokud si ekonomický vývoj vyžádá změnu alokace finančních prostředků na Priority, předloží RVVI po konzultacích s experty a po projednání s poskytovateli vládě návrh na změnu v souladu s úkolem vyplývajících z části II. bod 2. písm. c) usnesení vlády ze dne 19. července 2012 č. 552.

Pozn.: Protože většina účelových finančních prostředků, které budou v nejbližších letech hlavním nástrojem financování Priorit, je již závazně alokována na několik let dopředu, jsou možnosti změn ve prospěch Priorit velmi omezené.

5.2 Financování Priorit prostřednictvím účelové podpory

Na základě znění „Návrhu výdajů státního rozpočtu České republiky na výzkum, experimentální vývoj a inovace na rok 2013 s výhledem na léta 2014 a 2015“, části „III. C Účelové výdaje státního rozpočtu ČR na výzkum, experimentální vývoj a inovace na rok 2013 a střednědobý výhled na léta 2014 a 2015“ a znění jednotlivých programů lze programy VaVaI rozdělit do pěti skupin:

1. programy, které jsou již schválené a jsou řešeny:
  - a. programy (resp. grantové projekty), ve kterých se nepředpokládá vyhlášení další veřejné soutěže; těchto programů a grantových projektů se implementace Priorit netýká
  - b. programy, ve kterých se nepředpokládá (resp. podle schváleného programu a jeho výdajů se nepředpokládá) vyhlášení další veřejné soutěže, ale mohla by zde být možnost, že by byla ještě veřejná soutěž vyhlášena (Tabulka 1 v Příloze 1), rozhodnutí o případném vyhlášení další veřejné soutěže závisí na poskytovateli,
  - c. programy (resp. skupiny grantových projektů), které jsou již schválené a ve kterých se předpokládá (resp. podle schváleného programu a jeho výdajů se předpokládá) vyhlášení veřejné soutěže (Tabulka 2 v Příloze 1),
2. připravované programy (Tabulka 3 v Příloze 1),
3. programy, které nemají návaznost na Priority nebo je možnost implementace Priorit velmi omezená (Tabulka 4 v Příloze 1)
  - a. programy mezinárodní spolupráce ve VaV, kde Priority nelze implementovat vůbec (protože hodnocení návrhů projektů probíhá v zahraničí) nebo jen obtížně (neboť při

jednáních s partnerskými státy/agenturami musí dojít k vzájemné dohodě o návrzích projektů, které budou oběma stranami financovány),

- b. programy, kde nelze Priority implementovat vůbec, ačkoliv jde o programy financované z českého státního rozpočtu; jde např. o programy Návrat, ERC CZ, Informace – základ výzkumu nebo Národní program udržitelnosti I, jejichž poslání a cíle jsou zcela specifické; obdobně je nutno přistupovat i k programům veřejných zakázek, kde prvořadým hlediskem je využití výsledků poskytovatelem nebo správním úřadem, který není poskytovatel (§ 2 odst. 2 písm. g) zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací).

Z hlediska možného využití programů VaVaI pro financování Priorit jsou z výše uvedených kategorií relevantní pouze programy v kategoriích 1.c, 2, případně 1.b.

5.3 Financování Priorit prostřednictvím institucionální podpory

Poskytování institucionální podpory se provádí postupem podle § 7 odst. 7 zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, který vychází ze zhodnocení dosažených výsledků. To platí jak pro stávající účinnou právní úpravu, tak pro připravený návrh novely zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací. Institucionální podpora je výzkumným organizacím podle § 3 odst. 3 písm. a) zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací poskytována na „a) dlouhodobý koncepční vývoj výzkumné organizace ...“. Z toho vyplývá velmi omezený vztah institucionální podpory ke schváleným Prioritám.

Připravovaná Metodika hodnocení výsledků výzkumných organizací a hodnocení výsledků ukončených programů (platná pro léta 2013 až 2015), která byla schválena usnesením vlády ze dne ... č. ..., s přímou aplikací Priorit nepočítá a zachovává tak dosavadní praxi. Změna bude možná až při implementaci výsledků individuálního projektu národního MŠMT „Efektivní systém hodnocení a financování výzkumu, vývoje a inovací“, který by měl důkladně zhodnotit dopady zavedení takového opatření na výzkumné organizace.

5.4 Výhled financování Priorit ze Strukturálních fondů EU 2014 – 2020

Významným zdrojem, který bude možné pro financování Priorit využít, jsou Strukturální fondy EU 2014 – 2020. Posílení výzkumu, vývoje a inovací patří mezi jeden z hlavních cílů pro intervence financované z prostředků Strukturálních fondů EU v nadcházejícím programovém období (např. Tematický cíl 1 obecného nařízení o fondech Společného strategického rámce v programovém období 2014 – 2020). Současně je jednou z předběžných podmínek pro intervence směřující k naplnění tohoto tematického cíle existence národního nebo regionálního strategického rámce výzkumné a inovační politiky pro inteligentní specializaci („smart specialization“), jejímž cílem je soustředit zdroje na omezený soubor priorit v oblasti VaVaI a který nastiňuje opatření na podporu soukromých investic v oblasti výzkumu a technického rozvoje.

Soustředění podpory na omezený soubor priorit tedy bude jednou z podmínek pro zaměření intervencí v oblasti výzkumu, vývoje a inovací, což by mělo být reflektováno i při přípravě operačních programů za tuto oblast. S ohledem na omezené národní zdroje a na výše uvedenou předběžnou podmínku by prostředky ze strukturálních fondů měly tvořit významný nástroj pro financování VaV zaměřeného na naplnění cílů stanovených v Prioritách. Objem prostředků, který na to bude možné vynaložit, není možné v současném stavu projednávání intervencí Společného strategického rámce pro období 2014 – 2020 stanovit.

6 Přílohy

6.1 Příloha 1

Skupiny programů dle fáze realizace podle znění „Návrhu výdajů státního rozpočtu České republiky na výzkum, experimentální vývoj a inovace na rok 2013 s výhledem na léta 2014 a 2015“

Tabulka 1: Programy, ve kterých se nepředpokládá (resp. podle schváleného programu a jeho výdajů se nepředpokládá) vyhlášení další veřejné soutěže, ale mohla by zde být možnost, že by byla ještě jedna veřejná soutěž vyhlášena

Rozp. kapitola	Kód	Název aktivity	Zahájení	Ukončení	2012	2013	2014	2015	2016
MV	VG	Program bezpečnostního výzkumu České republiky 2010 - 2015	2010	2015	400 788	440 145	570 000	200 000	0
MZ	NT	Resortní program výzkumu III na léta 2010-2015	2010	2015	711 971	818 767	900 000	1 050 000	0
TA ČR	TA	ALFA	2011	2017	1 507 465	1 773 523	1 874 545	1 533 000	995 000

Tabulka 2: Programy (resp. typy grantových projektů), které jsou již schválené a ve kterých se předpokládá (resp. podle schváleného programu a jeho výdajů se předpokládá) vyhlášení veřejné soutěže, programy (resp. grantové projekty), které byly zahájeny v roce 2012

Rozp. kapitola	Kód	Název aktivity	Zahájení	Ukončení	2012	2013	2014	2015	2016
GA ČR	GA	Standardní projekty	1993	-	2 202 983	2 460 578	2 532 192	2 523 215	2 503 185
GA ČR	GC	Mezinárodní projekty	2007	-	52 488	53 336	53 336	53 336	53 336
GA ČR	GP	Postdoktorandské granty	1998	-	248 936	287 334	287 337	300 000	300 000
GA ČR	GB	Projekty na podporu excelence v základním výzkumu	2012	2018	310 575	389 209	483 479	483 479	483 479
MV	VF	Bezpečnostní výzkum pro potřeby státu v letech 2010 až 2015	2010	2015	143 138	125 000	100 000	100 000	0
TA ČR	TD	OMEGA	2011	2017	51 500	51 500	51 500	51 500	51 500

TA ČR	TE	Centra kompetence	2012	2019	446 842	497 934	812 414	740 000	950 000
MZe	QJ	Komplexní udržitelné systémy v zemědělství „KUS“	2012	2018	148 900	203 672	224 000	424 000	464 000

Tabulka 3: Připravované programy

Rozp. kapitola	Kód	Název aktivity	Zahájení	Ukončení	2012	2013	2014	2015	2016
TA ČR	TG	GAMA	2014	2019	0	0	104 000	226 000	351 000
TA ČR	TF	DELTA	2014	2019	0	0	74 000	148 000	155 400
TA ČR	XM	Nový program dle usnesení vlády ze dne 20. 12. 21012 č. 936	2015	2020	0	0	0	550 000	632 511
GA ČR	GL	Mezinárodní grantové projekty hodnocené na principu LEAD Agency	2015	-	0	0	0	15 000	20 000
GA ČR	GJ	Juniorské granty	2015	-	0	0	0	100 000	200 000
MZ	XE	Resortní program výzkumu IV. na léta 2015-2020	2015	2020	0	0	0	210 000	700 000
MO	XA	Technologie-rozvoj špičkových obranných technologií	2015	2022	0	0	0	33 000	63 000
MK		Program aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity II. ⁵	2016	2022	0	0	0	0	286 761
MV		Program bezpečnostního výzkumu České republiky 2015 až 2020	2015	2020	0	0	0	200 000	400 000

⁵ Ministerstvo kultury zaslalo Radě pro výzkum, vývoj a inovace pracovní verzi nového programu „Program aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity – NAKI II“.

Tabulka 4: Programy, které nemají návaznost na Priority nebo je možnost implementace Priorit velmi omezená

Rozp. kapitola	Kód	Název aktivity	Zahájení	Ukončení	2012	2013	2014	2015	2016
MŠMT	LD	COST CZ	2011	2017	65 826	62 487	106 212	133 000	105 000
MŠMT	LE	EUPRO II	2011	2017	33 922	59 309	83 980	80 000	60 000
MŠMT	LF	EUREKA CZ	2011	2017	71 732	91 004	114 362	148 000	105 000
MŠMT	LG	INGO II	2011	2017	52 693	136 702	167 656	190 000	165 000
MŠMT	LH	KONTAKT II	2011	2017	78 600	135 469	145 893	128 000	95 000
MŠMT	LK	Návrat	2012	2019	40 000	57 255	70 000	75 000	70 000
MŠMT	LL	ERC CZ	2012	2019	20 000	76 340	100 000	100 000	100 000
MŠMT	LR	Informace - základ výzkumu	2013	2019	0	123 266	141 756	284 610	327 301
MŠMT	LO	Národní program udržitelnosti I.	2013	2020	0	133 270	958 431	1 644 766	1 400 000
MŠMT	LQ	Národní program udržitelnosti II.	2016	2020	0	0	0	0	1 100 000
MO	OF	Obranný aplikovaný výzkum, experimentální vývoj a inovace	2011	2017	188 874	297 837	323 000	333 000	270 000
TA ČR	TB	BETA	2011	2016	80 000	134 500	150 500	150 500	124 500

Pro tabulky č. 1, 2 a 4 jsou finanční částky na léta 2012 – 2014 převzaty z návrhu státního rozpočtu. Výdaje na léta 2015 a 2016 jsou převzaty ze schválených programů.

Pro tabulku č. 3 jsou výdaje na léta 2015 a 2016 převzaty ze schválených programů.

Pro tabulku č. 2 jsou v programech Grantové agentury ČR s kódy GA, GC a GP uvedeny finanční částky dle návrhu SR na VaVaI.

6.2 Příloha 2

Indikativní zaměření gescí ministerstev a dosavadní podpory poskytovatelů podle prioritních oblastí

Poskytovatelé podpory s působností v jednotlivých prioritních oblastech:

- Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále jen „MPO“)
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“)
- Ministerstvo zdravotnictví (dále jen „MZ“)
- Ministerstvo zemědělství (dále jen „MZe“)
- Technologická agentura ČR (dále jen „TA ČR“)
- Grantová agentura ČR (dále jen „GA ČR“)
- Ministerstvo vnitra (dále jen „MV“)
- Ministerstvo obrany (dále jen „MO“)
- Ministerstvo kultury (dále jen „MK“)

Prioritní oblast 1 – Konkurenceschopná ekonomika založená na znalostech

Prioritní oblast 1 je zacílena na růst konkurenceschopnosti podnikového sektoru v ČR v globálním měřítku.

Hlavní poskytovatelé: MO, TA ČR, MZe, MPO, MŠMT, MZ

MPO poskytuje podporu na prioritní oblast 1 prostřednictvím resortního programu TIP (ukončení 2017) a dále z prostředků Operačního programu Podnikání a inovace (2007 – 2013). Zaměření některých cílů VaVaI v této prioritní oblasti spadají částečně i do působnosti MO. Aktivním poskytovatelem podpory VaVaI v oblastech souvisejících s prioritní oblastí 1 je v současné době TA ČR, a to zejména prostřednictvím programů ALFA a Centra kompetence. V oblasti zemědělství se na zvyšování konkurenceschopnosti prostřednictvím vývoje a zavádění technologických a procesních inovací zaměřují také programy MZe.

Prioritní oblast 2 – Udržitelnost energetiky a materiálových zdrojů

Prioritní oblast 2 obsahuje především témata z oblasti energetiky, teplárenství a materiálů.

Hlavní poskytovatelé: MPO, TA ČR, MŠMT

MPO je v oblasti energetiky a materiálů rovněž poskytovatelem podpory z programu TIP a z Operačního programu Podnikání a inovace (Prioritní osa Efektivní energie). Oblast energetiky a materiálů je podporována také TA ČR prostřednictvím programů ALFA a Centra kompetence. Na oblast energetiky je také zaměřen Operační program životní prostředí v gesci MŽP.

Prioritní oblast 3 – Prostředí pro kvalitní život

Prioritní oblast 3 řeší problematiku samotného životního prostředí a jeho sociálních a ekonomických aspektů.

Hlavní poskytovatelé: MZe, TA ČR, MŠMT, GA ČR

MŽP bylo do roku 2011 poskytovatelem podpory VaVaI na technologické a výzkumné aspekty životního prostředí. Dále řídí Operační program Životní prostředí. Vybrané cíle prioritní oblasti zasahují do působnosti MMR (zaměření na územní plánování) a MPO (souvislost s energetikou a materiály). Podporu VaV v oblasti ochrany a tvorby životního prostředí poskytuje dále TA ČR v programech ALFA, BETA a částečně také v programu Centra kompetence. Část cílů prioritní oblasti 3 dotýkajících se zemědělství a lesnictví zasahuje do gesce MZe v rámci resortních programů VaVaI (Výzkum v agrárním sektoru a Kompletní udržitelné systémy v zemědělství). V gesci MPO je program TIP, který řeší některé aspekty související s problematikou životního prostředí.

Prioritní oblast 4 – Sociální a kulturní výzvy

Prioritní oblast 4 se zabývá kulturními a sociálními výzvami charakteristickými pro současnou moderní společnost. Výzkumné cíle této prioritní oblasti jsou zaměřeny na podporu při formulaci politik a koncepcí pro různé oblasti veřejné správy.

Hlavní poskytovatelé: MK, MŠMT, TA ČR, GA ČR

MPSV podporovalo části z prioritní oblasti 4 do roku 2011 resortním programem s názvem Sociálně ekonomický výzkum pro potřeby státu v letech 2010 až 2011. Část cílů v této prioritní oblasti patří také do působnosti MS a MV, a to zejména v otázkách legitimacy a legitimizace politického, právního a sociálně-ekonomického systému, veřejné správy a mezinárodní migrace. Části prioritní oblasti s převážně humanitním zaměřením pak spadají do působnosti MK, otázky rozvoje lidských zdrojů pak do působnosti MŠMT Regionální aspekty (regionální soudržnost) patří do působnosti MMR a otázky ochrany a podpory lidského zdraví do gesce MZ. Aplikovaný humanitní a společenskovední výzkum v oborech Národního referenčního rámce excelence: AA (filozofie a náboženství), AB (dějiny), AC (archeologie, antropologie, etnologie) AD (politologie a politické vědy), AE (řízení, správa a administrativa), AI (jazykověda), AJ (písemnictví, masmédiá a audiovizie), AL (umění, architektura, kulturní dědictví), AM (pedagogika a školství) a oboru AF (dokumentace, knihovnictví a práce s informacemi) pak prostřednictvím Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity (NAKI), který spravuje MK. Aplikovaný společenskovední výzkum s vyloučením oblasti národní a kulturní identity podporované v programu NAKI a s vyloučením specifických oblastí podporovaných MV a MO, je podporován v programu OMEGA, jehož realizaci zabezpečuje TA ČR. **Prioritní oblast 5 – Zdravá populace**

Prioritní oblast 5 se zaměřuje převážně na cíle související s uplatněním lékařského výzkumu.

Hlavní poskytovatelé: MZ, GA ČR, TA ČR, MŠMT

Účelová podpora VaVaI v této oblasti je poskytována převážně MZ, v současné době prostřednictvím Resortního programu výzkumu a vývoje Ministerstva zdravotnictví III (2010 – 2015). Některá dílčí témata s přesahem do oblastí materiálů a technologií pro medicínu souvisí s průmyslovým výzkumem, který je v gesci MPO. Témata zahrnující sociální aspekty zdraví, spadají částečně do působnosti MPSV. Technologické a farmakologické aspekty rozvoje zdravotnictví jsou také podporovány prostřednictvím programu TIP implementovaného MPO a programů ALFA a Centra kompetence, které jsou implementovány Technologickou agenturou ČR.

Prioritní oblast 6 – Bezpečná společnost

Hlavní poskytovatelé: MV, MO

MV je poskytovatelem podpory v oblasti civilní bezpečnosti (programy Bezpečnostní výzkum pro potřeby státu v letech 2010 – 2015 a Program bezpečnostního výzkumu České republiky 2010 – 2015). Oblast obrany a nasazení ozbrojených sil je pak svým zaměřením plně v kompetenci Ministerstva obrany (MO), které je v této oblasti rovněž poskytovatelem podpory (program Obranný aplikovaný výzkum, experimentální vývoj a inovace). V otázkách legislativních aspektů bezpečnosti a kriminality zasahuje tato prioritní oblast částečně také do působnosti MS.